

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

21.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

petit iis tantum, quorum interest habere bonum Prælatum. cap. cum olim h.t. & requirit monitionem trinam Can. Quapropter 2. q. 7. aut binam cap. cum dilectus. h.t. priusquam ab officio aut beneficio removatur, repellit denunciantem criminis exceptione cit: cap. cum dilectus. Hæc est (quæ etiam vocari solet publica) quando agitur de matrimonii impedimentis revelandis, ut affinitate &c. quæ monitionem non præexigit, sed quilibet eam facit, cap. ad dissolvendum. de spons. impub.

20. Regularis denunciatio (quæ secundum quosdam uti & Canonica adiudicialem reducitur) est, quæ expeditur secundum diversas Religiosorum constitutiones, de plano & simpliciter, non admissa contra eam appellatione. cap. ad nostram. de appell. quia regulariter fit Prælato ut Patri ex fine correctionis fraternæ. Dico regulariter, quia fieri etiam, potest Prælato ut Judici ex fine punitionis publicæ, ad aliorum terrorem & bonum communitatis.

21. Facta autem Prælato ut Patri, ex præcepto Evangelico prærequirit correc-

rectionem fraternalm secretam & coram
 testibus, nisi recta ratio aliud suadeat, ut
 supra diximus. n. 1. h. t. aut delicta sint oc-
 culta quæ teste *Suar. disp. 8. de charitate. S.*
6. n. 17. statim denuncianda sunt Prælato
 ut Patri, quia regulariter loquendo sem-
 per melius corrigetur subditus per Præ-
 latum, quam per privatum; tum quia
 Prælat⁹ occasiones peccati removere po-
 test, & applicare remedia, quæ non po-
 test subditus, tum quia delinquens non
 ita facilè simulabit emendationem apud
 Prælatum, ac apud subditum. Et licet cor-
 reptione secreta sit suavior, attamen medi-
 cus non imprudenter adhibere solet me-
 dicamentum acerbius, si est utilius. Non
 ita in seculo, in quo homines magis sunt
 Juris sui, nisi speraretur magnus fructus.
 Sed Fagund, in *Decal. tom. 2. lib 8. c. 7. n. 9.*
 prædictam sententiam improbabilem es-
 se asserit. & Lorca quidem, *2. secundæ q.*
33. a. 8. disp. 47. num. 9. censet idem etiam
 de religione, ubi est tale statutum quia
 ordo correptionis Evangelicæ est juris
 divini & naturalis, omnes absq; excep-
 tione obligans, quatenus scilicet spera-
 tur

tur utilis etiam juxta prædictas rationes
(quibus innititur, nempè conservatio
famæ proximi & major suavitas, & conse-
quenter efficacia ad emendationem pec-
catoris) quæ æquè militant in religiosis
ac secularibus, nam & Religiosorum quo-
que fama æstimanda est, & quilibet pluris
æstimat non diffamari apud Prælatum
quam apud multos subditos.

Porrò quidquid sit de authoritate Lor-
cæ: placet nobis sententia Suarri si adhi-
beatur conditio, ut Prælatus sit prudens,
discretus, spiritualis, Zelo & dilectione
suarum ovium ornatus, & secreti tenax,
& insuper spes melioris, brevioris & secu-
rioris correptionis per Prælatum quam
per subditum affulgeat. In quibusdam
verò Religionibus specialis est ratio, ra-
tione particularis constitutionis secun-
dum quam earum religiosi cedunt juri
famæ suæ, quod facere utiq; possunt ob
finem altioris perfectionis, etiamsi famæ
suæ dominium non habeant, sic enim
cautiùs vivunt, ex quo & illis & Commu-
nitati magnum bonum provenit.

Quod confirmatur, quia ob eosdem fi-

nes

nes potest Religiosus crimen suum occul-
tum Prælato manifestare, ergo etiam per-
mittere, ut alius manifestet: sicut etiam
posset, si jam famam suam apud Prælatum
perdidisset. ita contra Lorcam & alios
quosdam Coninch: 2. secundæ disput: 28. dub.
ii. num: 197.

22. Quamquam Suar: 4. de Relig: lib: 10.
(ap: 12. num: 3. & 35. disertè doceat, Reli-
giosos etiam illarum Religionum solùm
cedere juri suo, & consentire, ut eorum
delicta deferantur Prælato ut Patri, non
autem ut judici: cuius rationem adfert,
Sanch: libr. 6. Sum. cap. 18. num. 48. quia in
dubio præsumitur actus ita gestus, ut sit
minus quoad fieri possit onerosus agenti,
ut multis probat Menoch: de præsumpt: lib: 6.
Tot a præsumpt: 9. & semper præsumitur ge-
stus eo modo, quo agenti utilior esse pos-
sit. ut tradit Barth: L. gerit. n. 21. ff. de acqui-
sit: hæred. Cum verò in renunciatione illo-
rum ordinum tantùm fiat mentio de de-
nunciatione facienda superiori, neq; ex-
plicetur, an fiat ut Patri solùm, vel ut ju-
dici, explicanda est, ut fiat solùm ut Patri,
quia ita utilior & minus onerosa est re-
nunciandi.

X 23. Sed